MEMO AAN DE RAAD

ZAAKNUMMER: 2022003367

AAN : de raad, via commissie Algemene Zaken en Control

VAN : College van B&W
NAMENS DEZE : wethouder H.A.M. van Moorsel

DATUM : 7 januari 2022

ONDERWERP : Raadsinformatiebrief Hersteloperatie Kindertoeslagenaffaire

INFORMATIENOTA

Belastingsamenwerking Oost-Brabant

Auteur: G. van der Zanden	Voorleggen aan deelnemers:
Team: Staf	☐ Nee
Volgnr.:	☒ Regievoerders
	☒ Dagelijks Bestuur
	☒ Algemeen Bestuur
	⊙ Openbaar
	○ Niet openbaar
	○ Vertrouwelijk
	Effect op de begroting: ☐ Ja ☐ Nee

Onderwerp

Hersteloperatie Kindertoeslagenaffaire

Kennisnemen van

Laatste stand van zaken rondom de hersteloperatie vanuit de Toeslagenaffaire rondom gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen

Inleiding/ Probleemstelling

Eerder dit jaar heeft BSOB het bestuur en de deelnemers geïnformeerd over het wetsvoorstel Verzamelwet hersteloperatie toeslagen. Deze wetgeving is beoogd met ingang van 1 januari 2022 in werking te treden, maar het is de vraag of dat gaat lukken. Het negatieve advies van de Raad van State ten aanzien van de Verzamelwet(ten) als

onderdeel van het Belastingplan 2022, heeft eind oktober 2021 voor een alternatieve route gezorgd.

De door de gemeenten en waterschappen te steunen compensatie geldt voor schulden de aanvrager van de kinderopvangtoeslag en voor de eventuele toeslagpartner. De Belastingdienst bepaalt voor de lokale overheden wie er in aanmerking komt en wie niet. De lokale overheden bepalen vervolgens welke publieke schulden er zijn die voor de regeling in aanmerking komen en nemen daar een besluit op. Voor de deelnemers in BSOB zal BSOB als uitvoerder de werkzaamheden op het vlak van fiscale publieke schulden uitvoeren.

Kernboodschap

In afwachting van de inwerkingtreding van de wetgeving is de reikwijdte van de werking inmiddels voor belastingen zo goed als duidelijk.

Consequenties

Welke schulden worden kwijtgescholden?

De hersteloperatie beoogd schoon schip te maken voor de gedupeerden van de Toeslagenaffaire. Daartoe worden de vorderingen van gemeentelijke belastingen en/of waterschapsbelastingen die op 31 december 2020 openstonden - en betrekking hadden op de periode tot en met 31 december 2020 - kwijtgescholden. Vorderingen die zijn geformaliseerd op een latere datum dan 31 december 2020, maar materieel betrekking hebben op de periode tot en met 31 december 2020, worden ook kwijtgescholden. Voorlopige aanslagen kunnen pas nadat die geformaliseerd zijn in een definitieve aanslag voor de regeling (en dus kwijtschelding) in aanmerking komen.

Niet alleen de vordering(en) zelf, maar ook de bijkomende kosten zoals rente en/of invorderingskosten behorende bij de openstaande belastingvordering(en) worden kwijtgescholden.

Schulden die zijn ontstaan op of na 1 januari 2021 vallen buiten de regeling en worden niet kwijtgescholden.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat de regeling ziet op schulden door openstaande publieke (belasting)vorderingen. Er is dus geen verbijzondering aanwezig welke belastingschulden wel en niet voor de regeling in aanmerking komen. Het gaat eenvoudigweg om ‘de belastingschuld’. Of het nu om afvalstoffenheffing, hondenbelasting of parkeerbelasting gaat, dat maakt niet uit.

Betalingen en aflossingen op of na 1 januari 2021 van schulden die nu alsnog worden kwijtgescholden, zullen leiden tot terugbetaling van de betaling of aflossing.
Schulden die vóór 31 december 2020 zijn betaald/afgelost vallen niet onder de regeling.
Het doel van deze wetgeving is te borgen dat iedere ouder een zo goed als schuldenvrije start kan maken en het van het Rijk (te) ontvangen compensatiebedrag (€ 30.000,00) vrij kan besteden en niet hoeft in te zetten om schulden af te lossen.

De regeling kent nog enkele uitzonderingen voor schulden vanuit het sociale zekerheidsdomein als gevolg van ernstig misbruik (bestuurlijke boeten en terugvordering van uitkeringen), alsmede schulden op het vlak van werkgeverschap, maar dat ligt buiten de fiscale vorderingen waarover BSOB in opdracht van de deelnemers kan besluiten.

Buiten de regeling blijven ook schulden die zijn ontstaan door grove schuld of opzet, maar daarvoor blijft met een hardheidsclausule de mogelijkheid voor de lokale overheid toch kwijtschelding te verlenen. Zakelijke schulden blijven vooralsnog ook buiten de regeling.

Besluit

BSOB zal voor de deelnemers een besluit nemen over de kwijt te schelden schulden. Dit besluit neemt BSOB weliswaar ambtshalve op grond van de wet- en regelgeving, of vooruitlopend daarop, maar het betreft een regulier Awb-besluit. Zodoende staat het besluit open voor bezwaar en daarna open voor beroep bij de bestuursrechter. Dat wijkt af van het gebruikelijke administratief beroep bij het besluit op een kwijtscheldingsverzoek.

Vooruitlopen of afwachten?

Hoewel de formele wetgeving nog niet in werking is getreden, zijn al diverse organisaties gestart met de uitvoering. Met de verstrekte informatie vanuit de Belastingdienst kan in combinatie met de informatie over de schuldenstand per 30 december 2020 reeds invulling worden gegeven aan de regeling. De lokale overheden worden (uiteindelijk) gecompenseerd door het Rijk voor de ‘kosten’, dus de lokale overheden schieten het nu dan voor. De deelnemers van BSOB hebben deels wel, deels (nog) geen besluit genomen te anticiperen op de hersteloperatie. BSOB hoeft voor die deelnemers die dat wel hebben gedaan dan niet te wachten op de formele wetgeving.

Huidige stand

De eventueel voor de compensatie en de regeling in aanmerking komende personen ondervinden op dit moment de ‘pauzeknop’ die zorgt dat de (dwang-)invordering stilligt tot duidelijk is of en in hoeverre er kwijtschelding zal worden verleend. BSOB krijgt sinds medio 2021 van de Belastingdienst al bestanden met personen die in aanmerking komen voor de regeling. Het is nog geen compleet beeld maar de informatie die er nu is leidt tot het volgende.

Deelnemers met een anticipatiebesluit: Waterschap Aa en Maas, Asten, Bernheze, Boekel, Deurne, Laarbeek, Oss en Someren.
Deelnemers zonder een anticipatiebesluit: Gemert-Bakel, Landerd en Uden.

Aangezien Sint-Anthonis per 1 december 2021 de data van BSOB zal terugontvangen en per 2022 uit BSOB treedt, zal voor die gemeente geen uitvoering meer gedaan worden.

Het aantal personen dat zichzelf heeft gemeld om in aanmerking te komen is 2.040.
Het aantal personen dat tot op heden door de Belastingdienst als gedupeerde is

aangemerkt beloopt 877, maar de Belastingdienst is zeker nog niet klaar, zodat dit aantal naar verwachting nog zal oplopen.

Van de als gedupeerde aangemerkte personen wordt nu door BSOB bezien of en welke openstaande belastingschuld er op 31 december 2020 was die voor kwijtschelding in aanmerking zal komen. (Voorlopige) informatie in de zin van bedragen per deelnemer is er dan ook nog niet.

BSOB onderzoekt nog hoeveel (extra) inspanningen er gemoeid zijn met het beoordelen en het nemen van het speciale besluit dat de wetgeving vereist.

Communicatie

Op de website van BSOB staat sinds begin oktober een informatief artikel over dit onderwerp. (https://www.bs-ob.nl/nieuwsartikel/toeslagenaffaire)

De individuele communicatie naar de gedupeerden die kwijtschelding ontvangen voor de openstaande belastingschuld(en) zal plaatsvinden met een voor bezwaar vatbaar besluit. Op de website van BSOB kan hierover meer algemeen worden gecommuniceerd.

Vervolg

Op basis van het wetsvoorstel uitvoering gaan geven aan de regeling, dan wel na de inwerkingtreding van de wetgeving uitvoering geven aan de regeling.

Bijlagen

Geen

Oss, 06 december 2021

G.J.M. van der Zanden